

KÄSITTEITÄ

Seksuaalisuuden on katsottu olevan osa ihmisen terveyttä ja hyvinvointia, eikä sitä voida erottaa muusta ihmisen toiminnasta ja/tai tarkastella irrallisena vietti-ilmiönä. (Nurmi 2000, 15.)

- ◆ Seksuaalisesti terveeseen aikuisen on katsottu arvostavan kehoaan, käyttäytyvän vastuullisesti, kommunikoivan kunnioittavasti sekä ilmaisevan rakkautta ja läheisyyttä.
- ◆ Seksuaalisesti terve ihmissuhde pohjaa yhteisiin arvoihin, ja siinä voidaan erottaa viisi tunnusomaista piirrettä: se perustuu yhteisymmärrykseen, se ei riistä kumpaakaan, on rehellistä, tuottaa kummallekin mielihyvää sekä on suojattu suunnittelemattomalta raskaudelta ja sukupuolitaudeilta. (Lottes 2000a.)
- ◆ Seksuaalisuus on aiemmin käsitetty vahvasti biologiseksi vietiksi, vaikka seksuaalitoimintojen fysiologinen puoli ja kyky sukupuoliyhdyntään ovat vain yksi osa seksuaalisuutta. (Terveyskasvatuksen neuvottelukunta 1989, 4, McFarlane ja Rubenfeld 1993, Bruess and Greenberg 1994, 3.)

KÄSITTEITÄ

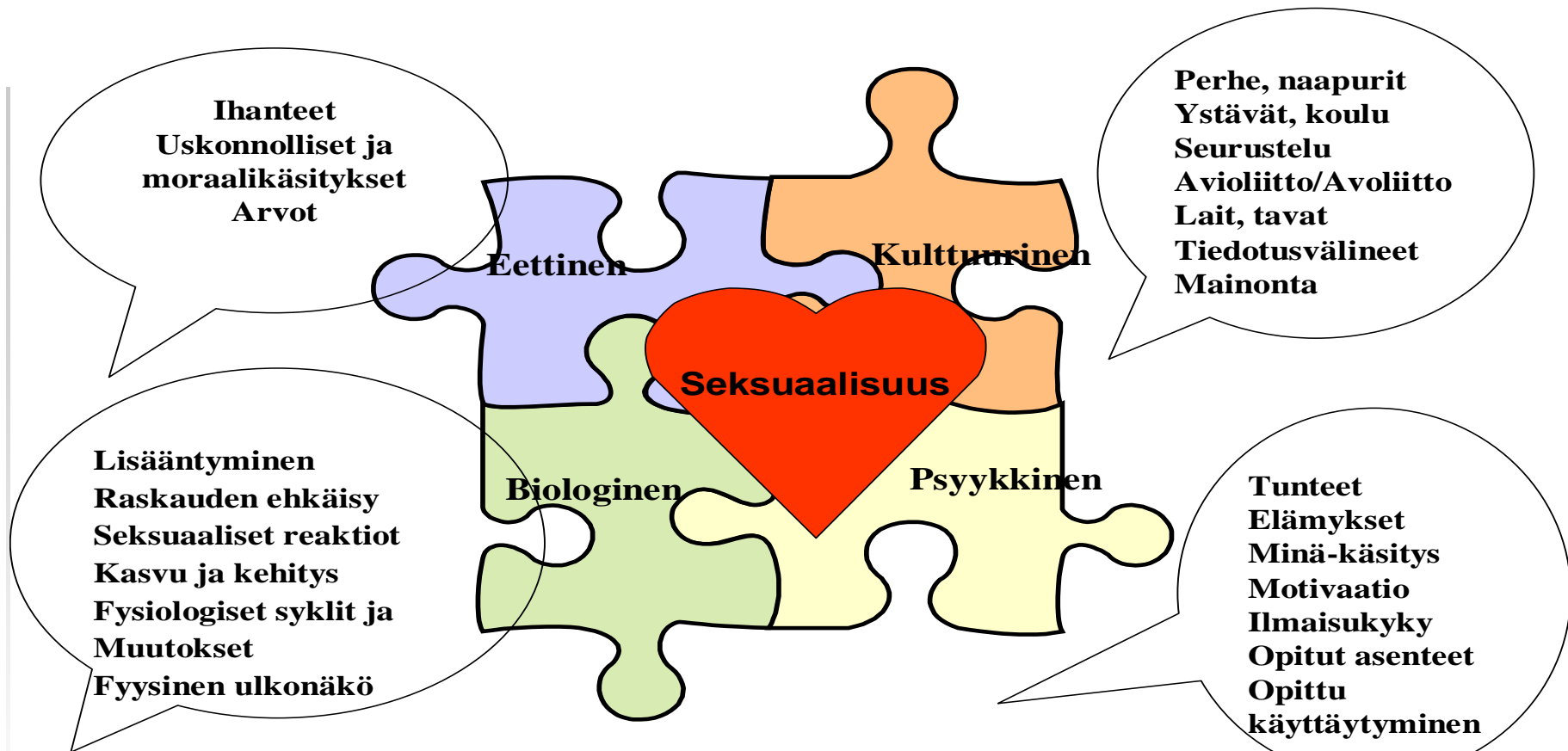
- ◆ **Seksuaaliterveys** on nimetty fyysisen, emotionaalisen, psyykkisen ja sosiokulttuurisen hyvinvoinnin tilaksi. Seksuaalisuus nähdään tässä määritelmässä elämän osa-alueena, joka rikastuttaa sekä yksilöllistä että sosiaalista elämää, eikä kyse ole vain sairauden, toimintahäiriön tai raihnaisuuden puuttumisesta. (WHO, PAHO ja WAS 2000.)
- ◆ Seksuaaliterveyden määritelmään liittyy kyky ja mahdollisuus nauttia seksuaalisuudesta (WHO 2004).

KÄSITTEITÄ

”**Seksuaaliterveys** on yhteydessä ihmisten välisiin suhteisiin, kun taas **lisääntymisterveys** liittyy sukupuolielinten toimintaan, hedelmällisyyteen, klinisiin palveluihin ja sairauksiin. Näillä käsitteillä on erilaisia painopisteitä, mutta käytännössä niitä on kuitenkin vaikea erottaa” (Klouda 1996)

- ◆ Seksuaaliterveys on relevantti koko elämänkaaren ajan eikä vain lisääntymiskautena (Kosunen 2006, 9).
- ◆ **Seksuaalisessa kanssakäymisessä** tavoitteena on mielihyvän jakaminen. Seksuaaliseksi kanssakäymiseksi mielletään erityisesti seksuaalista mielihyvää tuottava läheisyys ja kosketukset, eikä siihen välttämättä tarvitse kuulua yhdyntä. (McCarthy ja McCarthy 2003, 32.)
- ◆ **Yhteinen kieli:** *Seksi, rakastelu, seksielämä, sukupuolielämä, seksuaalinen elämä, sukupuolinen aktiivisuus ja seksuaalinen suhde.*

Kuvio 3. Seksuaalisuuden ulottuvuudet Greenbergin mukaan
(Greenberg 1994,5)

Annonin (1976) PLISSIT -malli ja sen eri tasojen käyttö terveydenhuollossa

